1. Вашето прашање навода една интересна и актуелна тема: револуцијата и поезијата. И едната и другата, секоја на свој начин, се творечки чинови со свои специфичности, свои особености, свои особености, но творечки чинови со една заедничка цел: основа Суровата на човекот од сите натрупани догми во минатото, свесно негување и богатење навики и верувања од вистинските вредности кои луѓето ги донеле на површина, способни да предизвикаат длабоки духовни промени и да отстранат кои не се корисни за некој друг обем да му придонесат на физичкото опстојување. Меѓутоа, иако револуцијата се стреми, а во многу и во дело по тоа сличности, кои суштински ослободувањето на духот и изразувањето на човекот во сите негови сопствени самоизразувања на своите физички и духовни богатства и максимално користење на материјалните и духовните потенцијали и можности за добрата на сите, на сета наша заедница, а тоа значи и за свој сопствен добросостојба, поезијата иако иста како и револуцијата била насочена од најдлабоки извори и со своја специфичен јазик придонесувала револуцијата, подготвувајќи и подготвувајќи ја да ги остварува свои историски цели.

Ниедна револуција во своите најдлабоки импулси, во сé она што се вклучува во нејзиното поимање, не може да биде спротивставена на поезијата, бидејќи таа е во суштина и во крајна линија на човекот. А поезијата како најдлабока субјективна изразна сила во себе ги носи најдлабоките и најсуштествените вибрации и најголемите можности да се поистоветува со неа. Револуцијата е поезија, поезијата е револуција.

2. Иако, револуцијата и поезијата имаат многу свои специфичности. Јазикот на револуцијата е јазикот на актерите, пред сé, во кого нејзе се реализираат. Револуцијата нема пред себе книга, во формите и структурите, во различните облици да конкретизира и интерпретира на пропагандното, на политичкиот дневен ангажман, во соопштенијата и документите во кои нејзе и нејзе за конкретизирање на стратегијата и остварувањето на општествениот систем, чија основна функција на поезијата е другата. Најважно нејзе е да се создаде услов и да се создаде слобода на најдлабоките човечки. Творечкото чин на револуцијата се состои во најдлабоките на сопствените човечки, верски, културни и стручни кои претставуваат најреволуционерни основи во развојот отпочнувајќи нејзе политичките ситуации, а во поезијата во најдлабоките на јазикот и најголемите можности за слободно и целосно изразување на сопствените другите јазични кои, кои зборуваат, изразуваат одредена

оваа вечна потрага што згодно е иманентна на животот, на револуцијата и ќе трае сè додека постои животот.

Секој [illegible] на македонската [illegible] за изградба на некоја или друга, може поетски да биде изразен како [illegible] лирски [illegible], како што во НОБ борбеното расположение можеше да биде изразено како патриотско поетско доживување. Колективниот занес или херојски подвиг може да се изрази како индивидуален занес, како индивидуален херојски подвиг, но во тој индивидуален херојски подвиг можат сите да се препознаат и да се идентификуваат со него. Силата на поезијата е токму во идентификацијата со револуционерното, во разбивањето на неизвесните [illegible] невидливи бранувања и тесови, како што и револуционерното отвора нови поетски хоризонти, нови патишта на поетски авантури и остварувања.

А сето тоа не е само [illegible] се [illegible] туку се ~~[illegible]~~ спрева како огромна река во која сегашни [illegible] се надираат контурите на иднината на човекот како огромно поле за слободно манифестирање на сите негови духовни способности во еден постојан ~~[illegible]~~ натпревар со себе си и со другите за поскупото и побрзо [illegible] напред и пак напред.

~~[illegible] се [illegible]~~ Во минатото се насетува и препознава иднината, а иднината [illegible] години светлина и го доживува минатото како своја втора и продуховена сегашност.

И поезијата познава многу слични процеси. Ги обновува минатите поетски искуства не за да ги воскресне минатите поезии туку да ја обогати и да ја доближи до нејзината поетска сегашност. Колку и да е нова и „неповрзана" со поетското ~~[illegible]~~ минато — сегашност — тоа е еден континуиран процес што се остварува низ дисконтинуитетот. Во поезијата исто како и во животот.

3. Никогаш одговорноста пред поетскиот, пред пошироката [illegible] не била поголема отколку денес. Нашата социјалистичка револуција создава полн ренесанс, полн раст и разгор во сите сфери и области. Нашиот [illegible] стопански оправдан, постојан, поубав и поправеден пример за голем дел од човештвото. Оттука и одговорноста на поетите не се исцрпува само со иднината и бдеењето кон правилниот развој на нашиот самоуправен социјалистички систем, туку и кон угледот на нашата [illegible] политика, политика на толеранција која со својата неврзана политика [illegible] се повеќе [illegible] мир и рамноправност меѓу народите се повеќе [illegible] ~~[illegible]~~ ите на современото човештво.

Поради сето ова одговорноста на поетот денес е многу [illegible] и да биде [illegible] поразновидни и [illegible] место во нашето социјалистичко општество, а неговата улога и неговата меѓународна политика, — и бара сите квалитети на еден сестрано развиен човек. Денес не е доволно да се биде само добар поет, туку и добар општествено-политички работник, добар борец и одличен познавач на законитостите на развитокот на ~~[illegible]~~ современото општество.

4. националности, народи и народности го создаваа својот заеднички живот во револуцијата. Врз тоа заедничка основа, револуцијата, никако и се изградува сега нивниот заеднички живот, нивните стремежи и настојувања да ја создадат својата култура како појавните форми на слободни и рамноправни народи во кои нивната специфичност ќе дојде до полн израз, а со тоа ќе го збогатат и интернационализмот со нови квалитети, сфаќања и димензии. Инспирирани од тие основа нивните литератури доживуваат невиден развој и настан. Револуционерниот дух на нашата социјалистичка [illegible] ги открива и насочува патиштата на нивното меѓусебно комуницирање. Тие патишта се небројни и несомерлива како што е неизмерлив и несогледлив духот што ги инспирира нивните литератури.

Но парадоксално е, за нас, што во практика не се искористени тие можности. Инерцијата и застарените сфаќања сеуште како да се главни пречки за нивното меѓусебно запознавање, збогатување и интегрирање во рамките на југословенската култура. Кај одделни народи постојат во литературите величини кои другите не ги препознаваат тесните граници на својата република. А и со современите системи работата не стои многу подобро. Непознавањето и незаинтересирано е уште да се знае повеќе за некоја странска литература од литературата на еден југословенски народ или народност.

И афирмацијата во светот на југословенските литературни достигнувања е на добар пат: литературните манифестации, кои ги има во Струга, Т. Велес, Белград, Загреб, Сараево и во други места, сѐ повеќе го привлекуваат вниманието на светската јавност и стануваат отскочна за пробив на југословенската поезија и писателска мисла во светот и за нејзиното интегрирање во рамките на светската литература.

Но и на овој план постојат многу резидуи од минатото. Еден од најсериозните проблеми е комплексот на провинцијата. Ослободувањето од овој комплекс ќе придонесе за воспоставување на еден постојан и правилна рамнотежа на односот: ние во светот и светот во нас.